

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	พฤติกรรมการสอนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน		
	ชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลแพร่		
ชื่อผู้เขียน	นางสาวปิยาพร นันทะพงษ์		
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต	สาขาวิชาประถมศึกษา		
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประสิทธิ์	มัลลาลักษณ์	ประธานกรรมการ
	อาจารย์ไพบุลย์	อุบล โนน	กรรมการ
	อาจารย์สุมาลี	คุ้มชัยสกุล	กรรมการ

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสอนเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 โรงเรียนอนุบาลแพร่ รวบรวมข้อมูลโดยการสังเกตตลอดจนบันทึกเสียง การสอนของครูจำนวน 6 คน และพฤติกรรมนักเรียน จำนวน 186 คน โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลห้องเรียนละ 5 ครั้ง ระหว่างเดือนเมษายนถึงมีนาคม 2534 วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละและจัดประเภท ซึ่งสรุปได้ดังนี้

1. การจัดสภาพห้องเรียน

1.1 การจัดที่นั่งเรียน ครูจัดให้นักเรียนนั่งกับพื้นห้องที่สะอาด โล่งกว้าง และปลอดภัย ครูนั่งบนเก้าอี้เล็กมากกว่านั่งกับพื้น การจัดที่นั่งเรียนสามารถปรับเปลี่ยนได้หลายรูปแบบ เช่น แบบวงกลม แบบครึ่งวงกลม แบบแถวตอนตามกลุ่มสีและแบบอิสระ

1.2 การจัดแสดงผลงานนักเรียน ครูนำผลงานของนักเรียนมาจัดแสดงทันทีที่นักเรียนทำเสร็จ นอกจากนี้ครูผลิตเปลี่ยนผลงานที่จัดแสดงอยู่เสมอ เพื่อให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสแสดงผลงานของตน ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนเกิดความภาคภูมิใจและมีความเชื่อมั่นในตนเอง

1.3 การจัดมุมประสบการณ์ ครูจัดมุมบ้าน มุมหมอ มุมร้านค้า มุมตุ๊กตา มุมหนังสือ และมุมบล็อก ทุกวัน โดยจัดมุมหนังสือไว้ห่างจากมุมบล็อก เพื่อหลีกเลี่ยงเสียงรบกวน ในมุมประสบการณ์แต่ละมุมจะประกอบด้วยสื่ออุปกรณ์ที่เป็นของจริงและของจำลอง ซึ่งมีเพียงพอกับ

ความต้องการของนักเรียน อีกทั้งมีการปรับเปลี่ยนให้อยู่ในสภาพที่พร้อมจะให้นักเรียนเข้าไป
เล่นมุมประสบการณ์ต่าง ๆ ดังกล่าว กระตุ้นให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมความคิดสร้างสรรค์
เช่น กระตือรือร้น อยากรู้อยากเห็น มีจินตนาการ ทำท่ายและอยากค้นคว้าทดลอง

2. การใช้เทคนิควิธีสอน ครูใช้เทคนิควิธีสอนที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ 11 วิธี
โดยเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การใช้คำถามช่วยกระตุ้นให้ตอบ การพัฒนาการฟังอย่าง
สร้างสรรค์ การเปรียบเทียบอุปมาอุปไมย การพัฒนาการพูดอย่างสร้างสรรค์ การสร้างสิ่งใหม่
จากโครงสร้างเดิม การค้นคว้าหาข้อมูล การประเมินสถานการณ์ การพัฒนาตนเอง การพิจารณา
ลักษณะ การค้นหาคำตอบจากสถานการณ์ที่คลุมเครือและการมองภาพในมิติต่าง ๆ

3. การเสนอกิจกรรม ครูใช้กิจกรรมที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ 6 ประเภท โดย
เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ กิจกรรมด้านภาษา กิจกรรมความคิดคำนึงหรือจินตนาการ
กิจกรรมสร้างสรรค์ทางศิลปะ กิจกรรมสร้างสรรค์ทางดนตรีและการเคลื่อนไหว กิจกรรม
สร้างสรรค์ทางการประดิษฐ์ และกิจกรรมปริศนาคำทาย

4. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนขณะดำเนินการสอน

4.1 ปฏิสัมพันธ์ที่ครูแสดงออกเป็นประจำเพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ มี 2 ลักษณะ
คือ

ลักษณะที่ 1 ปฏิสัมพันธ์เสริมสร้างโอกาสทางความคิดสร้างสรรค์ ครูแสดงออกเด่นชัด
ในด้านการส่งเสริมความอยากรู้อยากเห็นและการปฏิบัติด้วยตนเองของนักเรียน นอกจากนี้ครูยัง
เปิดโอกาสให้นักเรียนเสนอความคิดและร่วมแก้ปัญหาในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ตลอดจนเน้นหรือ
หรือสร้างสถานการณ์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน

ลักษณะที่ 2 ปฏิสัมพันธ์ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและเสริมแรง ครูแสดงออกเด่นชัดให้
นักเรียนเห็นว่าความคิดของนักเรียนมีคุณค่าและมีประโยชน์ นอกจากนี้ครูแสดงความรู้สึกที่ดีต่อ
นักเรียนและปรับเปลี่ยนพฤติกรรมสร้างสรรค์ของนักเรียน

4.2 ปฏิสัมพันธ์ที่ครูแสดงออกน้อย คือ ปฏิสัมพันธ์จำกัดลดทอนโอกาสทางความคิด
สร้างสรรค์ ครูแสดงปฏิสัมพันธ์ดังกล่าว เมื่อต้องการให้นักเรียนปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ข้อตกลงของ
ห้องเรียน เพื่อให้การดำเนินกิจกรรมตามตารางประจำวันเป็นไปได้อย่างดี

Thesis Title Teaching Behaviors for Promoting Creative Thinking of First Year Kindergartners at Phrae Kindergarten School

Author Miss.Piyaporn Nuntapong

M.Ed. Elementary Education

Examining Committee

Assist.Prof.Prasit	Malumpong	Chairman
Lecturer Paiboon	U-panno	Member
Lecturer Sumalee	Kumchaikul	Member

Abstract

The purpose of this research was to study the teaching behaviors for promoting creative thinking of first year kindergartners at Phrae Kindergarten school. The data was collected by observing and recording the behaviors of the population studied who were 6 teachers and 186 students. The data of each classroom was collected 5 times during the instructions between January and March 1991, and was analyzed by using percentage and grouping. The findings were as follows :

1. Classroom arrangement

1.1 Classroom seating : Teachers had the students sit on the clean, wide and safe floor. The teachers sat on the small chair rather than on the floor. The seating could be adjustable for at least 4 styles ; circle, half circle, rows of color groups, and free style.

1.2 Students' work demonstration : Teachers displayed the students' work as soon as they finished. The rotation of the students' work was usually conducted in order to display each student's work which resulted in the students' self-achievement and self-esteem.

1.3 Learning centers organization : Home center, health center, grocery center, dramatic play center, book center and block play center were organized daily. The book center would always be far from the block play center to avoid the noise. Each center consisted of genuine and artificial materials which were adjusted and prepared in enough numbers for students to play. The learning center encouraged the students to be creative, active, curious imaginative, challenged and eager to try new experiment.

2. Teaching techniques : The eleven teaching techniques used to promote creative thinking, ranking from the most to the least frequency respectively, were provocative questions, creative listening skills, analogies, creative speaking skills, organized random search, skills of search, evaluate situations, adjustment for development, tolerance for ambiguity and visualization skills.

3. Learning experiences presentation : The six types of activities used to promote creative thinking, ranking from the most to the least frequency respectively, were Thai language activities, imaginative activities, creative art activities, creative musical and movement activities, creative invention activities and puzzles.

4. Teachers and students interactions during the instructions :

4.1 Two characteristics of interactions between teachers and students used to promote creative thinking were :

Firstly, interactions which opportunities were provided for creative thinking. Teachers obviously encouraged students' curiosity and independency in doing given activities. Besides, they provided chances for students to share ideas and solve problems in doing activities, and emphasized on situations or made a situation that promoted students' creative thinking.

Secondly, interactions used to modify and reinforce students' creativity. Teachers obviously tried to make the students realize that their thinkings were worthwhile and useful. Good attitude toward the students' creative thinking were expressed by teachers as well.

4.2 Interactions that obstructed students' creative thinking were seldom used by teachers. Such interactions were used in order to keep students follow the classroom's rules for good pacing of activities on daily schedule.